

άπλυτα

άπλυτα, τα, ουσ. [πλ. ουδ. του επιθ. άπλυτος]. **1.** ρούχα βρόμικα, ιδίως εσώρουχα και πουκάμισα, που είναι για πλύσιμο. (Λαϊκό τραγούδι: *τα λερωμένα τ' άπλυτα, τα παραπεταμένα, μασ' τα και φύγε φίλε μου, δεν κάνεις πια για μένα*). **2.** κρυφές και επιλήψιμες πράξεις: «έννοια σου κι έχω μάθει τ' άπλυτά σου»·

- *βγάζω τ' άπλυτά του στη φόρα*, φέρνω στο φως, αποκαλύπτω δημόσια τις κακές ή τις επιλήψιμες πράξεις του: «όποιος θα κάνει βλακείες, θα βγάζω τ' άπλυτά του στη φόρα». (Λαϊκό τραγούδι: *καλά τα λες, Μαρίκα μου, και όλους μας πειράζεις, μα τα δικά σου τ' άπλυτα στη φόρα δε τα βγάζεις*)·

- *βγάζω τ' άπλυτά του στο δρόμο*, βλ. συνηθέστ. *βγάζω τ' άπλυτά του στη φόρα*·

- *βγαίνουν τ' άπλυτά μου στη φόρα*, έρχονται στο φως, αποκαλύπτονται δημόσια οι κακές ή οι επιλήψιμες πράξεις μου: «αν καταθέσει ο τάδε μάρτυρας στη δίκη, θα βγουν όλα τ' άπλυτά μου στη φόρα»·

- *μάζεψε τ' άπλυτά του κι έφυγε*, έφυγε καταντροπιασμένος: «μόλις τον ξεμπρόστιασαν, μάζεψε τ' άπλυτά του κι έφυγε»·

- *πήρε τ' άπλυτά του κι έφυγε*, βλ. φρ. *μάζεψε τ' άπλυτά του κι έφυγε*·

- *της δίνω τ' άπλυτα στο χέρι* ή *της δίνω τ' άπλυτά της στο χέρι*, διαλύω τον ερωτικό δεσμό που έχω μαζί της, τη διώχνω: «όποια θέλει να πάρει το πάνω χέρι στο δεσμό μας, της δίνω τ' άπλυτα στο χέρι»·

- *του βγάζω τ' άπλυτα στη φόρα*, φανερώνω, αποκαλύπτω δημόσια τις κακές ή τις επιλήψιμες πράξεις του: «μπράβο του, που είχε το θάρρος να του βγάλει τ' άπλυτά του στη φόρα»·

- *του βγάζω τ' άπλυτα στο δρόμο*, βλ. συνηθέστ. *του βγάζω τ' άπλυτα στη φόρα*·

- *του δίνω τ' άπλυτα στο χέρι* ή *του δίνω τ' άπλυτά του στο χέρι*, **α.** τον διώχνω βάνουσα, προσβλητικά: «μόλις κατάλαβα πως επιδίωκε να μ' εξαπατήσει, του 'δωσα τ' άπλυτά του στο χέρι και του 'κλεισα κατάμουτρα την πόρτα». **β.** (γενικά) διώχνω, αποπέμπω κάποιον: «μάζεψε όλους τους κοπανατζήδες που είχε στη δουλειά του, και τους έδωσε τ' άπλυτά τους στο χέρι»·

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας